

Calafell

Cultura i societat

► 1979

Excavacions arqueològiques

Des de l'any 1979 es realitzen de forma gairebé ininterrompuda excavacions arqueològiques a Calafell, en col·laboració amb la Universitat de Barcelona. S'ha excavat el castell medieval i els seus entorns, es treballa de forma sistemàtica a la balma de la Graiera i a la vil·la romana del Vilarenc, i a la ciutadella ibèrica, que és el primer jaciment arqueològic de la península Ibèrica que ha estat parcialment reconstruït i ambientat tal com era fa dos mil tres-cents anys. A part, s'han dut a terme intervencions puntuals en altres jaciments, com l'assentament ibèric de l'Argilera, la cova Foradada o el Casalot de la Viola. Amb aquestes intervencions, Calafell ha recuperat una bona part del seu passat històric, l'ha revaloritzat i l'ha fet accessible al gran públic.

J. P. I V. / Foto: Ajuntament de Calafell

Olivella

Protagonistes

► 1979

La primera alcaldessa de tot el Penedès

A l'abril de 1979, restablerta la democràcia a Espanya i aprovada la Constitució, van tenir lloc les primeres eleccions municipals democràtiques. Per primera vegada d'ençà de 1934, els governs municipals de tots els pobles i ciutats del país eren elegits per sufragi universal directe. A partir de les candidatures presentades van ser elegits els regidors de cada Consistori; constituït aquest, els alcaldes van ser elegits entre els caps de llista per tots els regidors. El municipi d'Olivella, llavors un dels més petits del Penedès, fou l'únic de tot el territori penedesenc en el qual el càrrec d'alcalde, o d'alcaldessa, recaigué en una dona: Marcel·la Camps Rovirosa, que encapçalava una candidatura d'independents.

F. X. P-R. / Foto: Arxiu família Camps Rovirosa

El Vendrell

Cultura i societat

► 1981

Nous mitjans de comunicació

L'aparició de noves publicacions i mitjans de comunicació està directament relacionada amb la intensitat de la vida política i social de cada moment. Amb el retorn de la democràcia, va aparèixer el fenomen de les emissores municipals de ràdio, que es va iniciar el 1981 al Vendrell i que fou continuat a Gelida, Vilafranca i Cubelles, entre moltes altres viles. El fet de la televisió local s'inicia cap a la meitat de la dècada dels vuitanta i intenta cobrir el buit que aquest mitjà oferia d'informació local; el Vendrell en va ser també la capdavantera.

P. F. i R.

Bellvei

Vitivinicultura

► 1985

Inauguració de les instal·lacions de CEVIPE

La planta del Centre Vinícola del Penedès CEVIPE per a la recepció, fermentació, transformació en vi i emmagatzematge va ser construïda el 1985 i compta actualment amb 36 cisternes de cent mil litres cadascuna. Es tracta de la cooperativa de segon grau més important del país, amb una producció de 600.000 hectolitres. Agrupa un total de 19 cooperatives del Penedès, la Conca de Barberà i l'Alt Camp. Del centre de Bellvei en depenen els de Vilanova i la Geltrú, Calafell, el Vendrell, Albinyana, Llorenç, l'Arboç i Sant Jaume dels Domenys. Els serveis administratius es troben a Vilafranca i l'analítica més complexa es porta a terme a la planta de Sant Sadurn d'Anoia.

J. J. i F. / Foto: CEVIPE

Sant Llorenç d'Hortons
Cultura i societat
► 1990
Creació del Terrazel

La nit del 10 d'agost, a Sant Llorenç d'Hortons, es presenta des del 1990 un espectacle popular difícil de qualificar: el Terrazel, conjunt de danses de carrer amb gegants, follets i nans i una colla de personatges que constitueixen un bestiar de caràcter simbòlic i que s'articulen a l'entorn d'una representació amb un argument de temàtica ecologista, en la qual no hi falta un correfoc amb participació popular. D'alguna forma el caràcter ampli i complet d'aquest espectacle en el qual s'integren música, dansa, representació i foc, amb un simbolisme divers, esdevé una síntesi evolucionada i oberta del bestiar penedesenc de Festa Major.

J. S. i B. / Foto: Àlex Jover

Olesa de Bonesvalls
Infraestructures i serveis
► 1991
Construcció del nou Ajuntament

Després d'haver ocupat durant gairebé tot el segle un petit edifici al costat de l'església parroquial, on, com en tants altres pobles penedesencs, hi estigueren ubicades molt de temps les escoles públiques, als anys noranta es va decidir situar el nou edifici municipal d'Olesa de Bonesvalls a l'avinguda de l'Hospital, entre el casal i l'escola pública. La nova edificació presenta una estructura funcional i espaiosa, amb sales de reunions, espai per a exposicions i les dependències administratives i del Jutjat de Pau. A partir dels anys setanta els Ajuntaments de viles i pobles prenen volada i remarquen la seva activitat posant èmfasi en l'atenció i els serveis als ciutadans.

J. S. i B. / Foto: Ajuntament d'Olesa de Bonesvalls

Santa Oliva
Economia i societat
► 1991
La pista de proves de l'IDIADA

L'Institut d'Investigacions Aplicades de l'Automòbil (IDIADA), adscrit al Departament d'Indústria i Energia de la Generalitat, va escollir els terrenys de l'Albornar per ubicar-hi aquesta pista de proves que té una superfície d'unes 350 hectàrees i és una de les més importants d'Europa. A més de Santa Oliva, ocupa part dels termes municipals d'Albinyana, la Bisbal del Penedès i Banyeres del Penedès. Tot i l'espectacularitat de les pistes per la seva amplitud, també cal esmentar el seu laboratori, amb unes instal·lacions que permeten provar tot tipus de materials i realitzar pràctiques per saber com responen els components de l'automòbil.

J. J. i F. / Foto: IDIADA

La Granada
Infraestructures i serveis
► 1992
El centre de comunicacions per satèl·lit

Per tal d'atendre la transmissió d'imatges, so i comunicacions durant la celebració dels Jocs de la xxv Olimpíada, celebrada a Barcelona el 1992, la Companyia Telefònica va crear aquest modern centre de comunicacions al terme municipal, que des de llavors caracteritza el paisatge penedesenc amb el seu conjunt d'antenes parabòliques. En total, cinc antenes, de les quals les dues més grans tenen un diàmetre de 18 metres i les altres tres presenten un diàmetre de 13 metres. En contacte amb els satèl·lits, des d'aquest centre és possible transmetre i rebre imatges, veu o dades d'arreu del món.

J. S. i B. / Foto: Cia. Telefònica

Bonastre
Cultura i societat
► 1993
El teatre d'aficionats

A principis del segle el teatre era pràcticament la manifestació cultural més arrelada a tots els pobles i viles, on era habitual l'existència d'un elenc d'aficionats i l'assistència a les representacions que s'oferien. L'aparició primer del cinema i després de la televisió va ser un bon cop per a aquest teatre. Tot i així, avui encara hi ha pobles a la nostra comarca que tenen un grup de teatre més o menys estable. Un d'ells és el Teatre de Bonastre, creat a principis de la dècada dels noranta i que veiem a la fotografia el 1993 al final de la representació de l'obra *La cinglera de la mort*, al local del Sindicat Agrícola de Masllorenç.

J. J. i F. / Foto: Grup de Teatre Teatre de Bonastre

Sant Quintí de Mediona
Medi natural
► 1993
Les Deus, un parc natural interactiu

L'espai natural de la riera, en haver de salvar un desnivell i passar les aigües engorjades per un esvoranc de formes caprícies esculpides al seu pas durant segles, constitueix un dels punts de referència més suggestius de la natura al Penedès. Aquest centenari espai d'atracció per als penedesencs i visitants –que veiem aquí en una imatge de principis de segle– va ser objecte d'un projecte municipal per convertir-lo en un parc natural interactiu amb diferents zones d'activitat i esbarjo i amb una oferta cultural i lúdica al voltant del referent comú de l'aigua.

J. S. i B. / Foto: Arxiu X. Virella

L'Arboç
Cultura i societat
► 1994
Puntes al coixí i el seu museu

Als anys vint es va fer famós l'aforisme «l'Arboç, terra de bon vi i de puntes al coixí». Tot i que l'artesania tradicional de la punta al coixí ha estat sempre molt estesa per tot el litoral català, en especial del Maresme al Baix Penedès, es pot afirmar que Arenys i l'Arboç han estat les dues viles capdavanteres en aquesta activitat. Tot i que actualment la majoria d'activitats artesanes han patit una forta reculada, aquest treball tan vinculat a les nostres contrades ha tornat a agafar un important ressorgiment. No pas, però, per treure'n profit econòmic, sinó perquè moltes senyores el practiquen pel gust de tenir o regalar una peça que es pot considerar una veritable obra d'art. La de la imatge és obra de Roser Boronat i Miquel i va ser realitzat el 1983 per la puntaire Antònia Llorens i Huguet, que va haver d'emprar 778 boixets.

E. C. i O. / Foto: Julià Suau i Figueres

Cunit
Economia i societat
► 1996
Els canvis urbanístics

Foto aèria on es pot veure gran part dels termes municipals de Cunit i Calafell. El nucli antic de Cunit ha quedat absorbit per la gran quantitat de cases que s'han construït al seu voltant. Un canvi prou significatiu és que, en menys de quaranta anys, ha passat de ser un poble agrícola a una vila on no ha quedat cap pagès en actiu. Pràcticament tothom viu o depèn de l'activitat turística. Durant les darreres dècades del segle xx, el paisatge de la costa penedesenca s'ha transformat notablement. En pocs anys s'ha anat construint a primera línia de mar, cosa que, pràcticament, és una constant en els municipis costaners del Baix Penedès, ja que aviat s'ajuntaran els seus passeigs marítims.

J. J. i F. / Foto: Ajuntament de Cunit

Olivella

Història i societat

► 1996

El palau Novella, seu d'una comunitat budista

A la primavera de 1996, l'edifici-palau de la Plana Novella, al mig del massís del Garraf, ha estat adquirit per l'escola de meditació Tashi Ling, de filosofia budista. Després s'hi ha instal·lat un monestir-escola de meditació, únic d'aquestes característiques existent a Catalunya. Entre el lama i els monjos, són deu les persones que s'allotgen permanentment al palau; quasi tots són catalans; hi ha monjos homes i dones. S'hi realitzen diverses activitats de difusió de la filosofia i l'espiritualitat budista i de la cultura tibetana. També s'ha portat a terme un programa de recuperació de l'edifici.

F. X. P.-R. / Foto: Arxiu IEP

Sant Jaume dels Domenys

Esport i societat

► 1996

Gran Premi Ciclista Baix Penedès

La foto ens mostra l'arribada a la meta del gran grup dels ciclistes que participaren al Gran Premi Ciclista Baix Penedès, a Sant Jaume dels Domenys, en la 23a edició. Hi participaren 142 corredors i acabaren 104 el seu recorregut. L'any 1973 es va promoure aquesta cursa, que se celebra per la Festa Major (juliol), gràcies a l'esforç d'un grup d'aficionats a la bicicleta i de Macari Calaf Palau, veritable impulsor d'aquesta prova. L'organització la va portar des d'un principi la Unió Ciclista Igualadina, tot i que també van col·laborar-hi en moltes edicions *El Mundo Deportivo*, la Federació Ciclista Provincial i el Grup de Joves.

J. J. i F. / Foto: Ajuntament de Sant Jaume dels Domenys

Bonastre

Medi natural

► 1997

Els incendis forestals

Els municipis rodejats de muntanyes, com el de Bonastre, han estat els que han patit més directament els efectes dels incendis forestals, un fenomen que s'ha mostrat amb especial intensitat a les darreries del segle. El més greu en aquest municipi va ser al setembre de 1996 i va afectar la serra del Quadrell, per on ha estat construïda recentment la nova carretera que va fins a Albinyana. A la fotografia veiem Bonastre des de la part nord del municipi, per la zona dels Masos; al fons, a l'esquerra, s'entrelluca el mar, a l'alçada de Roda de Berà, i al centre i a la dreta es divisa la Serralada Prelitoral amb el turó de Puig-roig.

J. J. i F. / Foto: Ajuntament de Bonastre

Llorenç del Penedès

Infraestructures i serveis

► 1997

La rambla de la Marinada

Els criteris urbanístics han anat imposant a moltes poblacions estructures pensades per acollir futures pautes de creixement. Una bona mostra n'és la rambla de la Marinada, a Llorenç del Penedès. Inaugurada el 1997, és una de les intervencions urbanístiques més importants que s'han portat a terme a Llorenç del Penedès en els últims anys. Amb els seus 60 metres d'amplada i 500 metres de llargada, de nova creació no n'hi ha cap més de semblant a tot el Penedès. El seu plantejament preveu les futures necessitats circulatòries i el seu aprofitament humà a l'hora d'emprar aquest espai per a activitats i celebracions.

J. J. i F. / Foto: Ajuntament de Llorenç del Penedès

Vilafranca del Penedès

Cultura i societat

► 1998

La plaça encara més castellera

Les darreres dècades del segle han permès a la vilafranguina plaça de la Vila veure i viure una veritable revifalla en molts aspectes de folklore tradicional, que en el cas vilafranquí de l'entorn de la Festa Major han mantingut una línia marcadament conservadora. L'excel·lència l'han marcat les grans colles castelleres que han aconseguit obrir noves perspectives en el món casteller, un entorn en el qual destaquen els Castellers de Vilafranca, que van encetar noves vies amb el seu treball i la seva experimentació amb el folre i les manilles fins que el 15 de novembre de 1999 van aconseguir carregar l'inèdit tres de deu amb folre i manilles.

J. S. i B. / P. F. i R. / Foto: Fèlix Miró

Bellvei

Medi natural

► 1999

La pedrera Pere Vidal

Les pedreres de carbonat de calci creta en el terme municipal de Bellvei pertanyen geològicament al massís del Garraf, a la zona situada entre l'Arboç, Castellet, Bellvei i Calafell. Les indústries de producció de carbonat de calci es van desenvolupar al voltant de la dècada del 1950. Van ser gent de la comarca els qui, amb una gran intuïció i vocació empresarial i a l'empara de la gran qualitat del mineral extret d'aquestes pedreres, van saber valorar la importància que en el futur tindria la producció d'aquest mineral bàsic per al desenvolupament de les indústries del paper, els plàstics, la pintura, el cautxú, el vidre o l'alimentació animal.

M. R. i C. / Foto: Pedrera Pere Vidal

Llorenç del Penedès

Cultura i societat

► 1999

La vitalitat del folklore

El darrer terç del segle ha vist com arreu del Penedès es potenciaven o reprenien les manifestacions folklòriques. Una bona mostra d'aquesta vitalitat n'és la població de Llorenç del Penedès, que en aquesta fotografia va aplegar tots els membres dels diferents grups existents: Ball de Diables, Grallers, Gegants, l'Espanta-rucs, Ball de Bastons i els Falcons. En total més de 180 components que integren els balls que s'han creat a l'empara de les dues societats culturals del municipi: la Cumprativa i el Centre.

J. J. i F. / Foto: Ajuntament de Llorenç del Penedès

Avinyonet del Penedès

Medi natural

► 2000

Els incendis forestals

La cloenda del segle xx torna a remarcar la problemàtica conservació del patrimoni natural i en concret dels espais de bosc del Penedès. L'incendi declarat el dissabte 29 de juliol a Avinyonet n'és un bon exemple: el foc es va iniciar el migdia, tot fa entendre que com a resultat de negligència o intencionalitat, i es va estendre ràpidament ajudat per les condicions de sequera i vent fins a afectar zona boscosa dels termes d'Avinyonet, Sant Cugat Sesgarrigues, Olivella i Olèrdola. El foc va quedar totalment apagat el diumenge i va afectar cap a 400 hectàrees de bosc, en bona part proper a algunes urbanitzacions.

J. S. i B. / Foto: Jordi Sueiro